

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут ФІЗИКО ТЕХНІЧНИЙ

Кафедра ФІЗИКИ І МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

СЕРЕДНЯ ОСВІТА (фізика та математика)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Психологія</i>
Викладачі	Кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та клінічної психології Карпюк Юлія Ярославівна
Контактний телефон викладачів	+ 380 50 911 2701 – Карпюк Юлія Ярославівна
Е-mail викладачів	yuliakarpyk@gmail.com – Карпюк Юлія Ярославівна
Формат дисципліни	очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Психологія» є важливою дисципліною. Даний курс є складовою частиною загального навчання студентів, який знайомить їх з основними поняттями загальної психології як науки про різноманітні психічні явища людини.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є засвоєння студентами системи психологічних знань про закономірності, механізми та умови становлення і розвитку особистості, включення її в систему суспільних відносин та особистісних стосунків; розвиток умінь активно взаємодіяти і впливати на дитину, враховуючи її потенційні, вікові та індивідуальні психологічні особливості, організувати освітній процес відповідно з психологічними законами; сприяння розвитку у студентів – майбутніх педагогів психологічної складової професійного мислення.	
4. Компетентності	
У системній взаємодії з іншими курсами (освітніми компонентами) освітньої програми «Середня освіта (Фізика)» (далі – ОП) формувати й розвивати такі загальні компетентності (далі – ЗК), спеціальні компетентності (далі – СК), досягати таких програмних результатів (далі – ПР):	
ЗК.3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
ЗК.4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, реалізовувати навички міжособистісної взаємодії.	
ЗК.5. Здатність бути критичним і самокритичним, дотримуватися професійних етичних зобов'язань.	
ЗК.6. Знання та розуміння предметної області і розуміння професійної діяльності.	
ЗК.7. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	
ФК.4. Здатність правильно використовувати набуті знання і навички у викладацькій діяльності та при роботі у науково-дослідних лабораторіях.	
5. Результати навчання	
ПРН.12 Знає і розуміє основи психолого-педагогічних теорій навчання, інноваційних технологій навчання, актуальних проблем розвитку педагогіки і методики навчання фізики та особливостей застосування сучасних інформаційно-освітніх технологій у професійній діяльності.	
ПРН.13. Знає загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин.	
6. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90

		Очна форма навчання	Заочна форма навчання	
лекції		14		
семінарські заняття		16		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік) навчання	Нормативний/вибірковий	
2	Середня освіта (Фізика)	1	Нормативна	
Тематика курсу				
Тема, план	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Предмет, завдання, структура сучасної психології.</p> <p>1. Історичні етапи розвитку психології. 2. Предмет і завдання психології як науки. 3. Галузі психологічних знань.</p>	<p>л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник // Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати самостійно питання:</p> <p>1. Історичні етапи розвитку психології. 2. Предмет і завдання психології як науки. 3. Галузі психологічних знань.</p>	5 балів	3 тиждів лютого
<p>Тема 2. Психіка як предмет вивчення та наукового дослідження.</p>	<p>Л е к ц і я</p> <p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p>	<p>Опрацювати самостійно всі питання семінару</p>	5 балів	4 тиждів лютого

<p>1. Історія розвитку психіки.</p> <p>2. Поняття про свідомість, її особливості та функції.</p> <p>3. Структура свідомості.</p> <p>4. Рівні вияву психіки людини.</p> <p>5. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості.</p>	<p>с е м і н а р</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2000.</p>			
<p>Тема 3. Природничонаукові основи психології, методологія та методи психології.</p> <p>1. Принципи та етапи психологічного дослідження.</p> <p>2. Методи психологічного дослідження.</p> <p>3. Характеристика основних методів дослідження.</p> <p>4. Особливості допоміжних методів психології.</p>	<p>л е к ц і ї</p> <p>с е м і н а р и</p> <p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p>	<p>Опрацювати самостійно питання: 4. Особливості допоміжних методів психології.</p>	<p>10 балів за розробку плану психологічного дослідження.</p>	<p>4 тиждів лютого</p>

		7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2000.			
<p>Тема 4. Психологія особистості.</p> <p>1.Поняття про особистість в психології. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність»</p> <p>2. Теорії особистості.</p> <p>3. Структура особистості.</p> <p>4. Особистість як суб'єкт і об'єкт між індивідуальних взаємин.</p> <p>5. Поняття про самосвідомість, її функції та структура. Образ «Я».</p> <p>6. Самооцінка та її види.</p>	л е к ц і я с е м і н а р	<p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2000.</p>	Опрацювати самостійно питання: 5. Поняття про самосвідомість, її функції та структура. Образ «Я». 6. Самооцінка та її види.	1 бал за коротке усне обговорення + 25 балів за обґрунтування теорії особистості.	1 тиждень березня
<p>Тема 5. Спонукальна(мотиваційна) сфера особистості та психологія активності людини</p> <p>1.Психологічна природа активності особистості.</p> <p>2.Потреба як основа активності особистості.</p>	Л е к ц і я с е м і н а р	<p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи</p>	Опрацювати самостійно питання: 6.Перемінні мотиваційної сфери. 7.Поняття про спрямованість. 8.Конце	10 балів за розробку інтелектуальної карти мотиваційної діяльності	2 тиждень березня

<p>3.Психологічна концепція потреб. 4.Ієрархія потреб. 5.Мотиваційна сфера особистості. 6.Перемінні мотиваційної сфери. 7.Поняття про спрямованість. 8.Концепція мотивів в сучасній психології. 9.Мотиви і соціальні позиції.</p>	<p><u>діагностики».</u> <u>Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</u></p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>пція мотивів в сучасній психології. 9.Мотиви і соціальні позиції.</p>		
<p>Тема 6. Темперамент. 1.Поняття про темперамент. 2.Теорії темпераменту. 3.Типи темпераментів. 4.Основні властивості темпераменту. 5.Компоненти темпераменту. 6.Фізіологічні механізми темпераменту.</p>	<p>л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. <u>Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</u></p> <p>3. <u>Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики».</u> <u>Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</u></p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати самостійно питання: 3.Типи темпераментів. 4.Основні властивості темпераменту. 5.Компоненти темпераменту.</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті</p>	<p>3 тиждів березня</p>

<p>Тема 7. Здібності. 1.Поняття про здібності. 2.Структура здібностей. 3.Відмінності у здібностях та їх природа. 4. Механізми прояву здібностей.</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М’ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати самостійно всі питання семінару</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті . + 10 балів за розробку моделі програми розвитку здібностей учня.</p>	<p>3 тиждів березня</p>
<p>Тема 8. Загальна характеристика інтелекту. 1.Поняття про інтелект. 2.Сенсорний та перцептивний інтелект (психологія відчуттів і сприймань). 3. Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. 4. Класифікація і види відчуттів. 5. Загальні закономірності відчуттів.</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М’ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p>	<p>Опрацювати самостійно питання: 1.Поняття про інтелект. 2.Сенсорний та перцептивний інтелект (психологія відчуттів і сприймань). 3. Поняття</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті . + 15 балів за реферат про етап та особливості інтелектуального</p>	<p>4 тиждів березня</p>

<p>6. Основні властивості відчуттів. 7. Поняття інтелекту 8. Етапи інтелектуального розвитку. 9. Особливості інтелектуального розвитку.</p>	<p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>про відчуття Фізіологічна основа відчуттів. 4. Класифікація і види відчуттів.</p>	<p>розвитку</p>	
<p>Тема 9. Пам'ять, мислення, мова, уява. 1. Поняття про пам'ять. Природа пам'яті. 2. Класифікація й види пам'яті. 3. Процеси пам'яті. 4. Індивідуальні особливості пам'яті і типи пам'яті 5. Поняття про мислення та його значення. 6. Операційні компоненти мислення. 7. Форми мислення. 8. Процес розуміння. Процес розв'язання задач. 9. Види мислення. 10. Індивідуальні особливості мислення. 11. Мислення та мовлення. 12. Види і функції мовлення. Фізіологічні основи уяви. 13. Зв'язок уяви з предметною діяльністю.</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004. 2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с. 3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с. 4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати всі питання семінару</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінаріському занятті</p>	<p>1 тиждень квітня</p>

<p>14. Процес утворювання образів уяви. 15. Види уявлення. 16. Індивідуальні особливості уяви людини.</p>					
<p>Тема 10. Емоційно-вольова сфера</p> <p>1. Поняття про емоції та почуття, їх особливості.</p> <p>2. Функції емоцій та почуттів.</p> <p>3. Фізіологічні основи переживання людиною емоцій та почуттів.</p> <p>4. Види емоцій та почуттів. Вищі почуття.</p> <p>5. Форми переживання емоційних станів людиною.</p> <p>6. Поняття про увагу.</p> <p>7. Фізіологічні механізми уваги.</p> <p>8. Різновиди уваги та їх порівняльні характеристики.</p> <p>9. Характерні особливості уваги.</p> <p>10. Якості та форми уваги.</p> <p>11. Поняття про волю.</p> <p>12. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту.</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p>	<p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати питання: 6. Поняття про увагу. 7. Фізіологічні механізми уваги. 8. Різновиди уваги та їх порівняльні характеристики. 9. Характерні особливості уваги. 10. Якості та форми уваги. 11. Поняття про волю. 12. Аналіз вольових дій.</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті .</p>	<p>2 тиждів квітня</p>

13. Вольові якості особистості.		Психологічна структура вольового акту. 13. Вольові якості особистості.		
<p>Тема 11. Психологічні основи спілкування.</p> <p>1. Поняття про спілкування.</p> <p>2. Види спілкування.</p> <p>3. Задачі. Цілі.</p> <p>4. Способи спілкування: вербальна та невербальна комунікація.</p> <p>5. Функції спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна, ідентифікація і рефлексія, стереотипізація. Каузальна атрибуція.</p> <p>6. Засоби та функції спілкування.</p> <p>7. Основні типи міжособистісних конфліктів і їхній розвиток.</p> <p>8. Ціннісні конфлікти інтересів.</p> <p>9. Конфлікти, що виникають через</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник // Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати питання:</p> <p>7. Основні типи міжособистісних конфліктів і їхній розвиток.</p> <p>8. Ціннісні конфлікти інтересів.</p> <p>9. Конфлікти, що виникають через порушення норм і правил взаємодії.</p> <p>10. Фактори, що</p>	5 балів за обговорення питань на семінарському занятті	3 тиждів квітня

<p>порушення норм і правил взаємодії.</p> <p>10.Фактори, що визначають гостроту конфлікту.</p> <p>11.Способи дозволу міжособистісних конфліктних ситуацій.</p> <p>12. Стратегії поведження учасників конфлікту.</p>		<p>визначають гостроту конфлікту.</p> <p>11.Способи дозволу міжособистісних конфліктних ситуацій .</p> <p>12. Стратегії поведження учасників в конфлікту.</p>		
<p>Тема 12. Діяльність.</p> <p>1.Поняття про діяльність.</p> <p>2.Ціль та мотиви діяльності.</p> <p>3.Структура діяльності.</p> <p>4.Способи діяльності і процес їх освоєння.</p> <p>5.Поняття про навички.</p> <p>6.Процес формування вмінь та навичок.</p> <p>7.Умови формування вмінь та навичок.</p> <p>8.Різновиди вмінь та навичок.</p> <p>9.Перенос і інтерференція дій.</p> <p>10. Види</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати питання: 6.Процес формування вмінь та навичок.</p> <p>7.Умови формування вмінь та навичок.</p> <p>8.Різновиди вмінь та</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті</p>	<p>4 тиждів квітня</p>

<p>діяльності. 11.Творчість.</p>	<p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>навичок. 9.Перенос і інтерференція дій. 10. Види діяльності. 11.Творчість.</p>		
<p>Тема 13. Різновиди психічного впливу. 1.Зараження, навіювання, наслідування. 2. Розвиток навичок ефективної взаємодії в складних ситуаціях людських відносин. 3. Психологічні основи такту. 4.Психологічне сумісництво.</p>	<p>Л е к ц і я с е м і н а р</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004. 2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с. 3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с. 4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати питання: 3. Психологічні основи такту. 4.Психологічне сумісництво.</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті</p>	<p>1 тиждень травня</p>
<p>Тема 14. Групи і колективи. 1.Поняття про групи та колективи. 2.Види груп та їхні функції. 3.Первинні і</p>	<p>Л е к ц і я</p> <p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004. 2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати питання:</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарському занятті</p>	<p>2 тиждень травня</p>

<p>вторинні групи. 4.Формальні і неформальні групи. 5.Функції соціалізації: інструментальна, експресивна і підтримуюча функції. 6.Розмір групи і її структура. 7.Соціально – психологічний клімат в групі. 8.Фактори, що впливають на клімат групи. 9.Спілкування в групі. 10.Розвиток групи в колектив. 11.Основи згуртування колективу. 12.Керівництво та лідерство.</p>	<p>с е м і н а р</p>	<p><u>методичний посібник</u>// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. <u>Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики».</u> <u>Навчально-методичний посібник</u>// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>	<p>ати питання: 8.Фактори, що впливають на клімат групи. 9.Спілкування в групі. 10.Розвиток групи в колектив. 11.Основи згуртування колективу. 12.Керівництво та лідерство.</p>	<p>кому занятті</p>	
<p>Тема 15. Самосвідомість особистості та її життєвий шлях. 1. Поняття про самосвідомість особистості. 2. Особливості самосвідомості і умови її розвитку. 3. Самосвідомість і життєвий шлях. 4. Поняття про вікові етапи та вікові кризи. 5. Поняття про зони актуального й найближчого розвитку. 6. Життєвий шлях як самоздійснення людини.</p>	<p>с е м і н а р</p>	<p>1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.</p> <p>2. <u>Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник</u>// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.</p> <p>3. <u>Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики».</u> <u>Навчально-методичний посібник</u>// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p>	<p>Опрацювати рекомендації літератури та підготувати всі питання семінару</p>	<p>5 балів за обговорення питань на семінарі-занятті</p>	<p>3 тижде нь травня</p>

7. Володіння життєвими цілями як умова збереження психічного здоров'я особистості.	<p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>			
--	---	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Участь у семінарських заняттях (за заняття по 1 балу кожне) – 15 балів. • Робота на семінарських заняттях (обговорення питань семінару по 5 балів) – 15 балів. • Розробка плану психологічного дослідження – 10. • Розробка інтелект-карти мотивації навчальної діяльності – 10. • Обґрунтування теорії особистості.– 25. • Розробка моделі програми розвитку здібностей – 10. • Реферат про етап та особливості інтелектуального розвитку – 15. • Підсумкове тестування – 10.
Вимоги до письмової роботи	<p>Завдання 1. Розробити план психологічного дослідження:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План дослідження відображає типові (характерні) проблеми дослідження обраного питання. 2. План дослідження спрямований на вирішення завдань дослідження. 3. План дослідження включає опис методів та методик дослідження. <p style="text-align: center;"><i>Критерії оцінки завдання 1:</i></p> <p><i>Відмінно (9-10 балів)</i> – план дослідження передбачає врахування усіх критеріїв; наявність презентації і представлення на занятті.</p> <p><i>Добре (7-8 балів)</i> – план дослідження передбачає врахування усіх критеріїв; наявність презентації і представлення відсутнє.</p> <p><i>Задовільно (5-6 балів)</i> – план дослідження не передбачає усіх критеріїв; презентація із помилками; представлення відсутнє.</p> <p><i>Незадовільно (3-4 бали)</i> – план дослідження передбачає урахування одного критерія, презентація відсутня.</p> <p>Завдання 2. Розробити інтелект-карту мотивації навчальної діяльності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтелект-карта відображає мотиви навчальної діяльності. 2. Зазначено потреби особистості та внутрішні мотиви навчальної діяльності. 3. Інтелект-карта включає технології підвищення та підтримання мотивації навчальної діяльності. <p style="text-align: center;"><i>Критерії оцінки до завдання 2:</i></p> <p><i>Відмінно (9-10 балів)</i> – інтелект-карта передбачає врахування усіх критеріїв; наявність презентації і представлення на занятті.</p> <p><i>Добре (7-8 балів)</i> – інтелект-карта передбачає врахування усіх критеріїв; наявність презентації і представлення відсутнє.</p> <p><i>Задовільно (5-6 балів)</i> – інтелект-карта не передбачає усіх критеріїв; презентація із помилками; представлення відсутнє.</p> <p><i>Незадовільно (3-4 бали)</i> – інтелект-карта передбачає урахування одного критерія, презентація відсутня.</p>

Завдання 3. Обґрунтувати теорію особистості:

1. Висвітлено сутнісний зміст методів дослідження особистості та їх наукові засади.

2. Розкрито структуру особистості через призму обраної теорії.

3. Аналітично описано 1-3 приклади застосування обраної структури особистості в практичній діяльності вчителя середньої школи.

Критерії оцінки до завдання 3:

Відмінно (22-25 балів) – визначення містить правильний, достатньо повний і систематизований виклад усіх складових завдання; представлено змістовну презентацію;

Добре (18-21 балів) – визначення загалом правильне, розлоге й систематизоване, але йому притаманні незначні упущення, невідповідності й неточності; зроблено презентацію;

Задовільно (14-17 балів) – змістова основа визначення правильна, але воно спрощене й звужене; презентація відсутня;

Незадовільно (10-13 балів) – ключові позиції окреслено фрагментарно, поверхово, хаотично; презентація відсутня.

Завдання 4. Розробити модель програми розвитку здібностей:

1. Основа («каркас») моделі – описано психологічні основи розвитку здібностей.

2. Висвітлено основний зміст педагогічної роботи спрямованої на розкриття та розвиток здібностей учнів.

3. Висвітлено основний зміст психолого-педагогічної роботи з обдарованими особами, які мають особливі здібності в предметній сфері.

Критерії оцінки до завдання 4:

Відмінно (9-10 балів) – належним чином розроблено і репрезентовано усі складові моделі;

Добре (7-8 балів) – розробленій моделі притаманні окремі упущення й неточності;

Задовільно (5-6 балів) – розроблено модель із 2 критеріями із неточностями;

Незадовільно (3-4 бали) – розроблено модель із 1 критерієм.

Завдання 5. Написати реферат етап і особливості інтелектуального розвитку:

1. Висвітлено сутнісний зміст етапу інтелектуального розвитку.

2. Доведено наукову характеристику особливостей етапу інтелектуального розвитку.

3. Наведено приклади ефективних методів стимуляції інтелектуального розвитку на обраному етапі.

Критерії оцінки до завдання 5:

Відмінно (13-15 балів) – змістовно висвітлено сутнісний зміст, доведено наукове підґрунтя, наведено приклади ефективності методів, зроблено презентацію на занятті;

Добре (10-12 балів) – загалом правильно висвітлено сутнісний зміст, доведено наукове підґрунтя та характеристику, наведено приклади ефективності методів, зроблено презентацію на занятті;

Задовільно (7-9 балів) – завдання виконано фрагментарно, поверхово; презентацію на занятті не зроблено;

Незадовільно (4-6 балів) – текст реферату не відповідає загальним вимогам до дискурсу такого рівня; презентацію на занятті не зроблено.

Завдання 6. Підсумкове тестування.

Підсумкове тестування передбачає 40 тестових завдань із одним варіантом правильної відповіді кожне.

<p><i>Критерії оцінки підсумкового тестування:</i> Відмінно – 86-100% тестових завдань виконано правильно; Добре – 70-85% тестових завдань виконано правильно; Задовільно – 55-69% тестових завдань виконано правильно.</p> <p>Максимальна (найвища) оцінка, яку студент може заробити протягом семестру, – 100 балів.</p>
--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
80–89	B	добре	
70–79	C		
60–69	D	задовільно	
50–59	E		
26–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Семінарські заняття	<p>Тема 1. Предмет, завдання, структура сучасної психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи розвитку психології. 2. Предмет і завдання психології як науки. 3. Галузі психологічних знань. <p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004. 2. Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с. 3. Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с. 4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
---------------------	--

6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 2. Психіка як предмет вивчення та наукового дослідження.

1. Історія розвитку психіки.
2. Поняття про свідомість, її особливості та функції.
3. Структура свідомості.
4. Рівні вияву психіки людини.
5. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості.

Рекомендована література

1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)

3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.

5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.

6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.

7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 3. Природничо-наукові основи психології, методологія та методи психології.

1. Принципи та етапи психологічного дослідження.
2. Методи психологічного дослідження.
3. Характеристика основних методів дослідження.
4. Особливості допоміжних методів психології.

Рекомендована література

1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)

3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.

5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.

6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.

7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 4. Психологія особистості.

1.Поняття про особистість в психології. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність»

2. Теорії особистості.

3. Структура особистості.

4. Особистість як суб'єкт і об'єкт між індивідуальних взаємин.

5. Поняття про самосвідомість, її функції та структура. Образ «Я».

6. Самооцінка та її види.

Рекомендована література

1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)

3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.

5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.

6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.

7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 5. Спонукальна(мотиваційна) сфера особистості та психологія активності людини

1. Психологічна природа активності особистості.

2. Потреба як основа активності особистості.

3. Психологічна концепція потреб.

4. Ієрархія потреб.

5. Мотиваційна сфера особистості.
6. Перемінні мотиваційної сфери.
7. Поняття про спрямованість.
8. Концепція мотивів в сучасній психології.
9. Мотиви і соціальні позиції.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 6. Темперамент.

1. Поняття про темперамент.
2. Теорії темпераменту.
3. Типи темпераментів.
4. Основні властивості темпераменту.
5. Компоненти темпераменту.
6. Фізіологічні механізми темпераменту.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 7. Здібності.

1. Поняття про здібності.
2. Структура здібностей.
3. Відмінності у здібностях та їх природа.
4. Механізми прояву здібностей.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник](#)// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.

3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник](#)// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 8. Загальна характеристика інтелекту.

1. Поняття про інтелект.
2. Сенсорний та перцептивний інтелект (психологія відчуттів і сприймань).
3. Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів.
4. Класифікація і види відчуттів.
5. Загальні закономірності відчуттів.
6. Основні властивості відчуттів.
7. Поняття інтелекту
8. Етапи інтелектуального розвитку.
9. Особливості інтелектуального розвитку.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 9. Пам'ять, мислення, мова, уява.

1. Поняття про пам'ять. Природа пам'яті.
2. Класифікація й види пам'яті.
3. Процеси пам'яті.
4. Індивідуальні особливості пам'яті і типи пам'яті
5. Поняття про мислення та його значення.
6. Операційні компоненти мислення.
7. Форми мислення.
8. Процес розуміння. Процес розв'язання задач.
9. Види мислення.
10. Індивідуальні особливості мислення.
11. Мислення та мовлення.
12. Види і функції мовлення. Фізіологічні основи уяви.
13. Зв'язок уяви з предметною діяльністю.
14. Процес утворювання образів уяви.
15. Види уявлення.
16. Індивідуальні особливості уяви людини.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк](#)

Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 10. Емоційно-вольова сфера

1. Поняття про емоції та почуття, їх особливості.
2. Функції емоцій та почуттів.
3. Фізіологічні основи переживання людиною емоцій та почуттів.
4. Види емоцій та почуттів. Вищі почуття.
5. Форми переживання емоційних станів людиною.
6. Поняття про увагу.
7. Фізіологічні механізми уваги.
8. Різновиди уваги та їх порівняльні характеристики.
- 9.Характерні особливості уваги.
- 10.Якості та форми уваги.
11. Поняття про волю.
12. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту.
13. Вольові якості особистості.

Рекомендована література

1.Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник](#)// Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.

3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник](#)// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 11. Психологічні основи спілкування.

1. Поняття про спілкування.
2. Види спілкування.

3. Задачі. Цілі.
4. Способи спілкування: вербальна та невербальна комунікація.
5. Функції спілкування: комунікативна інтерактивна, перцептивна, ідентифікація і рефлексія, стереотипізація. Каузальна атрибуція.
6. Засоби та функції спілкування.
7. Основні типи міжособистісних конфліктів і їхній розвиток.
8. Ціннісні конфлікти інтересів.
9. Конфлікти, що виникають через порушення норм і правил взаємодії.
10. Фактори, що визначають гостроту конфлікту.
11. Способи дозволу міжособистісних конфліктних ситуацій.
12. Стратегії поведінки учасників конфлікту.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник](#) // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник](#) // Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 12. Діяльність.

1. Поняття про діяльність.
2. Ціль та мотиви діяльності.
3. Структура діяльності.
4. Способи діяльності і процес їх освоєння.
5. Поняття про навички.
6. Процес формування вмій та навичок.
7. Умови формування вмій та навичок.
8. Різновиди вмій та навичок.
9. Перенос і інтерференція дій.
10. Види діяльності.
11. Творчість.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.

2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 13. Різновиди психічного впливу.

1. Зараження, навіювання, наслідування.
2. Розвиток навичок ефективної взаємодії в складних ситуаціях людських відносин.
3. Психологічні основи такту.
4. Психологічне сумісництво.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 14. Групи і колективи.

1. Поняття про групи та колективи.
2. Види груп та їхні функції.
3. Первинні і вторинні групи.
4. Формальні і неформальні групи.

5. Функції соціалізації: інструментальна, експресивна і підтримуюча функції.
6. Розмір групи і її структура.
7. Соціально – психологічний клімат в групі.
8. Фактори, що впливають на клімат групи.
9. Спілкування в групі.
10. Розвиток групи в колектив.
11. Основи згуртування колективу.
12. Керівництво та лідерство.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)
3. [Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.](#)
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.
5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.
6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.
7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.

Тема 15. Самосвідомість особистості та її життєвий шлях.

1. Поняття про самосвідомість особистості.
2. Особливості самосвідомості і умови її розвитку.
3. Самосвідомість і життєвий шлях.
4. Поняття про вікові етапи та вікові кризи.
5. Поняття про зони актуального й найближчого розвитку.
6. Життєвий шлях як самоздійснення людини.
7. Володіння життєвими цілями як умова збереження психічного здоров'я особистості.

Рекомендована література

1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004.
2. [Карпюк, Ю. Я. Практикум із загальної психології: навчально-методичний посібник // Ю. Я. Карпюк – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 145 с.](#)

	<p>3. <u>Карпюк Ю.Я. «Феномен дитячої обдарованості: сутність, структура, типи та методи діагностики». Навчально-методичний посібник// Карпюк Ю. Я. – Івано-Франківськ, 2015. – 65 с.</u></p> <p>4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000.</p> <p>5. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999.</p> <p>6. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997.</p> <p>7. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000.</p>
<p>Умови допуску до підсумковою контролю</p>	<p>Студент виконав усі завдання передбачені програмою навчальної дисципліни і набрав не менше 60 балів.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент вчасно виконує завдання, поставлені у силабусі/робочій програмі. Всі завдання курсу мають бути виконані незалежно від причини відсутності студента на занятті (поважна чи неповажна). Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять, а також захисту розробок на заняттях (по 5 балів за кожен розробку).</p>	
<p>9. Рекомендована навчально-методична література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. – К.:ВД „Професіонал”, 2004. 2. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К., Вища школа, 2000. 3. Немов Р.С. Психология. – М., Просвещение, 1995. 4. Общая психология /Под ред. Максименко С.Д. - М., „Рефл-бук”, „Ваклер”, 1999. 5. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А.Роменця. – К, 1997. 6. Петровський А.В. Загальна психологія. К., „Просвещение”, 1977. 7. Психологія / Под ред. Г.С.Костюка. – К., Радянська школа, 1968. 8. Психологія: Підручник /Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю. Л. Трофімова.- 2-ге вид., стереотип. _ К.: Либідь, 2000. 9. Роменець В.А. Історія психології. Київ, 1978. 10.Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. М., 1996. 	
<p>Додаткова:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Алякринский Б.С. О таланте и способностях. М.. 1988. 2. Анисеев Н.П. Психологический климат в коллективе. – М., 1989. 3. Белявский И.Г. Лекции по исторической психологии. Одесса, „АстроПринт”,2004. 	

4. Бодалёв А.А. Восприятие человека человеком. – М., Изд-во Моск. Ун-та, 1982.
5. Веккер Л.М. Психические процессы. В 3-х т.- Л., Изд-во Ленинград. Ун-та, 1974. –Т.3.
6. Вилюнас В.К. Психология эмоциональных явлений. М., МГУ, 1976.
7. Гаврилова Т.П. О воспитании нравственных чувств. М., 1999.
8. Додонов Б.И. В мире эмоций. К., 2000.
9. Егидес А.П. Психологическая концепция конфликтного общения// Психологический журнал. -1984. –Т.5. - №5.
- 10.Ильин Г.Е. Некоторые проблемы психологии общения//Вопросы психологии. – 1986.-12.
- 11.Ильин Е.П. Психология индивидуальных различий. Спб.,2004.
- 12.Ковалёв А.Г. Психология личности. – К. Просвещение, 1970
- 13.Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. М., 1977.
- 14.Мелибурда Е.Я. Я-Ты-Мы. Психологические возможности улучшения общения. – М., 1986.
- 15.Мерлин В.С. Структура личности. Характер, способности, самосознание: Учебное пособие к спецкурсу. – Пермь, 1990.
- 16.Петровский А.В. История психологии. Формирование основ психологической науки., М., „Просвещение”, 1999.
- 17.Платонов К.К. Занимательная психология. К., Вища школа, 2000.
- 18.Попова Л.В., Дьяконов Г.В. Идентификация как механизм общения и развития личности: Методические рекомендации. – М., 1988.
- 19.Психологическая теория коллектива / Под ред. А.В.Петровского.- М., Педагогика, 1979.
- 20.Симонов П.В. Что такое эмоция? М.. 1999.
- 21.Слободчиков В.Л. Психологические проблемы становления внутреннего мира человека // Вопросы психологии. -1986. - №:.
- 22.Тихомиров О.К. Психология мышления. - М., 1984.
- 23.Фельдштейн Д.М. Психология развития личности в онтогенезе. – М., 1989.
- 24.Хрестоматия по ощущению и восприятию. – М., Изд-во Моск. Унта, 1975.
- 25.Цуканов Б.Й. Время в психике человека. Одесса. „АстроПринт”, 2000.
- 26.Цуканов Б.Й. Диференціальна психологія (конспект лекцій). Одеса, „Астропринт”, 1999.

27. Юнг К.Г. Психологические типы. – С.-Пет., Ювента, М., „ Прогресс
– Универс.”, 1995.

**Викладач – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та
клінічної психології КАРПЮК Юлія Ярославівна**